

МИНИСТАРСТВО ПРОСВЕТЕ, НАУКЕ И ТЕХНОЛОШКОГ РАЗВОЈА
РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ и СРПСКО БИОЛОШКО ДРУШТВО

ТЕСТ ИЗ БИОЛОГИЈЕ ЗА V РАЗРЕД ОСНОВНЕ ШКОЛЕ
Окружно такмичење, 07. 05. 2022. године

Шифра: _____

1. Сlike испод приказују типичне ћелије три различита жива организма (1, 2, и 3). Иза сваке тврдње заокружи слово Т ако је тачна или слово Н ако је нетачна.

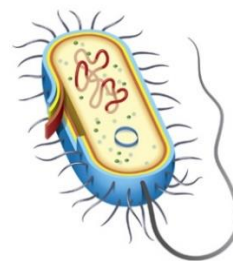
1) Једро се налази у ћелијама 1, 2 и 3.	Т	Н
2) Ћелија 1 припада биљкама.	Т	Н
3) Ћелија 3 садржи органеле и једро.	Т	Н
4) Ћелија 3 припада бактеријама.	Т	Н

1

2

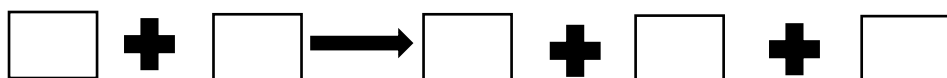
3

2. Један организм је изјавио следеће: „Могу да летим и користим се ехолокацијом“. Који је то организм?

- 1) сова ушара
- 2) слепи миш
- 3) букова стрижибуба
- 4) вилин коњиц
- 5) смрча

3. Наведене појмове супстанци за ћелијско дисање, обележи од 1 до 5 и поређај да чине низ који показује тај процес.

- 1) КИСЕОНИК; 2) УГЉЕН ДИОКСИД; 3) ШЕЋЕР (ХРАНА); 4) ВОДА; 5) ЕНЕРГИЈА;

4. Заокружи слово Т уколико је исказ тачан, односно Н уколико је нетачан.

1) Багрем је медоносна биљка.	Т	Н
2) Варијабилност представља разноврсност међу представницима различитих врста.	Т	Н
3) Предатор (вук) и плен (зец) коеволуирају.	Т	Н
4) Биљке се вегетативно размножавају преко листа, стаблом и кореном.	Т	Н

5. Када полен доспева са цвета једне биљке на цвет друге биљке ради се о:

- 1) самоопрашивању
- 2) унакрсном опрашивању
- 3) аутогамији
- 4) вегетативном размножавању

6. Повежи питања са одговарајућим понуђеним одговором који се налазе испод питања, тако што ћеш уписати одговарајући број на линији иза питања.

Ана је из своје собе, која је била јако осветљена, ушла у мрачни ходник. Зенице њених очију су се рашириле.

- Шта у овом примеру представља драж? _____
Које је чуло регистровало ову драж? _____
Која је реакција организма на ову драж? _____
Како се назива способност организма да региструје промене из спољашње средине? _____

- 1) промена јачине светлости
- 2) чуло вида
- 3) ширење зеница
- 4) надражљивост

7. Повежи одговоре уписивањем броја у одговарајуће поље.

Особина живог бића:

Пример:

1) осетљивост	☐	Мењајући изглед и грађу тела од пуноглавца настаје жаба.
2) исхрана	☐	У опасности, гуштер одбацује реп.
3) развиће	☐	Змија периодично пресвлачи своју „кошуљицу“.
4) раст	☐	Пустињски слепи мишеви усисавају нектар из цвета кактуса.

8. Ана има афричку љубичицу чији је цвет беле боје. Пажљиво је исекла један лист са ње и засадила га у земљу. Након неког времена порасла јој је нова љубичица.

Подвуците одговарајућу реч тако да исказ буде тачан.

Нова љубичица ће имати цвет плаве / беле боје.

9. Попуни табелу тако што ћеш у свако поље уписати плус (+) за особину која одговара животињама са слике, односно минус (-) уколико животиња нема дату особину:

	Унутрашњи скелет	Органи бочне линије	Плућа	Хидро-динамично тело
				
				
				

10. Заокружи уљеза у датом низу.

РЕГЕНЕРАЦИЈА, ЦИСТА, ЕСТИВАЦИЈА, МИГРАЦИЈА, ХИБЕРНАЦИЈА

11. Повежи појмове са леве стране и њихова објашњења са десне стране тако што ћеш уписати одговарајући број на линијама које се налазе иза наведених појмова.

- паразит__ 1) трпи штету од другог организма који му узима храну
- домаћин__ 2) активно лови друге животиње
- миксотроф__ 3) узима готову храну, а врши и фотосинтезу
- предатор__ 4) изазива труљење
- разлагач__ 5) храни се на рачун другог

12. Упиши у квадрат знак + иза сваке наследне особине, а знак – иза стечене особине.

- 1) Број прстију на рукама и ногама.
- 2) Уздужно савијање језика у трубицу.
- 3) Лакирани нокти на прстима.
- 4) Спретност прескакања вијаче.

13. Особине (карактеристике) које поседује једна животињска врста настају као резултат деловања:

- 1) искључиво наследних фактора – гена
- 2) искључиво утицаја животне средине
- 3) заједничког утицаја гена и животне средине

14. Повежи адаптације са одговарајућим особинама.

Адаптације	Услови средине
1 – Мала површина листа четинара	() Лакши лет
2 – Велики број цветова биљака	() Остављање већег броја потомака
3 – Лаке кости птица	() Смањено испаравање воде
4 – Вретенаст облик тела глисте	() Лакше кретање кроз земљиште

15. Попуни Венов дијаграм тако што ћете у свако поље уписати број испред сваке наведене карактеристике близанаца:

- 1) имају исти наследни материјал;
- 2) могу бити истог или различитог пола;
- 3) настају оплођењем једне јајне ћелије;
- 4) заједно се развијају у материци;
- 5) имају различите отиске прстију (бразде на јагодицама прстију)

ЈЕДНОЈАЧАНИ

ДВОЈАЧАНИ

